

IKE+ CZY ZUS?

— CO ZAMIAST OFE? —

PORADNIK DLA PRACODAWCÓW I PRACOWNIKÓW

STAN PRAWNY NA DZIEŃ 23 MARCA 2021 ROKU

WOJEWÓDKA I WSPÓLNICY
KANCELARIA PRAWA PRACY

INSTYTUT
EMERYTALNY

SPIS TREŚCI

PROJEKT USTAWY LIKWIDUJĄCEJ OFE	3
PODATKI - IKE+ I ZUS	5
WYPŁATA ŚRODKÓW Z IKE+ I ZUS	6
OBOWIĄZKI PRACODAWCY	6
HARMONOGRAM Z NAJWAŻNIEJSZYMI ZAŁOŻENIAMI PROJEKTU USTAWY LIKWIDUJĄCEJ OFE	7
AUTORZY OPRACOWANIA	10
O NAS	11
KONTAKT	12

17 marca 2021 roku w Sejmie odbyło się pierwsze czytanie projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z przeniesieniem środków z OFE na IKE+ i w najbliższych tygodniach prace parlamentarne będą kontynuowane. Proces likwidacji OFE powinien rozpocząć się w czerwcu 2021 roku, a zakończyć w lutym 2022 roku.

Ustawa docelowo ma wejść w życie (z pewnymi wyjątkami) z dniem 1 czerwca 2021 roku, co oznacza, że już za 4 miesiące rozpocznie się ostatni etap reformy mającej na celu definitywną likwidację OFE. Po jej całkowitym zakończeniu (w dniu 28 stycznia 2022 roku) produkt ten ma przestać istnieć, a docelowy kształt polskiego systemu emerytalnego będzie następujący.

1
W pierwszym filarze będzie FUS (ZUS), w którym będą gromadzone środki na emeryturę zasadniczą.

2
W drugim filarze znajdą się formy grupowego oszczędzania na przyszłość – PPE i PPK (które w maju 2021 roku powinny zostać utworzone przez większość pracodawców w Polsce).

3
W trzecim filarze znajdą się indywidualne formy oszczędzania na emeryturę, takie jak IKE, IKE+, IKZE i projektowane OIPE (powinny się pojawić w sierpniu 2021 roku).

OFE pierwotnie miało zostać zlikwidowane w 2020 roku, jednak ze względu na pandemię COVID-19 rząd zdecydował zawiesić prace nad tą ustawą. Obecnie zaprezentowany projekt w dużej części opiera się na założeniach z zeszłorocznej ustawy.

Główny cel planowanej reformy to likwidacja OFE i przeniesienie zgromadzonych tam aktywów na IKE+ albo do ZUS-u.

Domyślnym rozwiązaniem ma być przeniesienie środków na IKE+, co będzie się wiązało z pomniejszeniem zgromadzonego kapitału o 15% podatku Morawieckiego, nazywanego opłatą przekształceniową. Posiadacze OFE, którzy zdecydują się na transfer środków na IKE+, kosztem 15% opłaty zagwarantują sobie dziedziczenie środków, a także to, że będą one nadal inwestowane na rynku kapitałowym.

Osoby, które nie będą chciały dokonać transferu środków na IKE+, pomiędzy 1 czerwca 2021 roku a 2 sierpnia 2021 roku będą musiały złożyć wniosek, na mocy którego ich środki zostaną przetransferowane do ZUS-u. Środki te zostaną zapisane na koncie w ZUS. W takiej sytuacji środki nie będą opodatkowane, ale nie będą również dziedziczone, co oznacza, że osoby, które nie doczekają emerytury, stracą wszystko to, co obecnie jest zgromadzone na OFE.

Projekt zakłada, że powszechne towarzystwa emerytalne (PTE) zarządzające OFE przekształcą się w towarzystwa funduszy inwestycyjnych (TFI), zaś OFE staną się specjalistycznymi funduszami inwestycyjnymi otwartymi (SFIO). Oznacza to, że formalnie przestaną funkcjonować PTE, co będzie miało również znaczenie organizacyjne dla pracodawców posiadających PPK w PTE.

PODATKI

- Przy wypłacie środków, które zostaną przeniesione na IKE+, ustawodawca zapisał, że nie będą potrącane żadne dodatkowe podatki. Nie można jednak wykluczyć tego, że w przyszłości zostanie to w jakiś sposób opodatkowane.
- Środki, które trafią do ZUS-u, będą podlegały opodatkowaniu przy wypłacie 17% albo 32% podatkiem dochodowym w zależności od tego, w której skali podatkowej znajdzie się emeryt.

Jak widać, w przypadku IKE+ nie można wykluczyć, że środki zostaną podwójnie opodatkowane, natomiast w przypadku ZUS-u ustawa zakłada, że będą one opodatkowane tylko po faktycznym przejściu na emeryturę.

WYPŁATA ŚRODKÓW

- Środki z IKE+ będzie można wypłacić jednorazowo lub ratalnie.
- Środki, które trafią do ZUS-u, będą wypłacane razem z emeryturą i będą stanowiły podstawę wyliczenia świadczenia z pierwszego filaru.

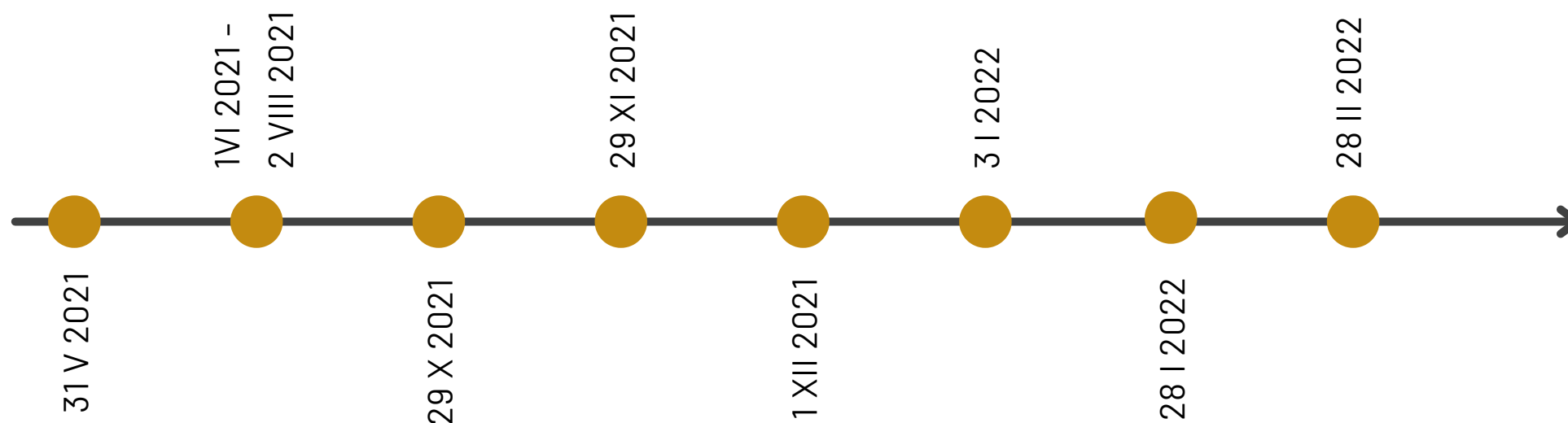
OBOWIĄZKI PRACODAWCY

Warto podkreślić, że na pracodawcę ustawa likwidująca OFE nie nakłada żadnych dodatkowych obowiązków związanych z reformą OFE.

Pracodawcy nadal będą potrącali składkę emerytalną w wysokości 19,52%, natomiast cały proces przekształcenia i przeniesienia środków z OFE na IKE+ albo do ZUS-u będzie leżał po stronie państwa, w tym ZUS-u i instytucji finansowych.

HARMONOGRAM Z NAJWAŻNIEJSZYMI ZAŁOŻENIAMI PROJEKTU

15 lutego 2021 roku w Rządowym Centrum Legislacyjnym zamieszczony został nowy projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z przeniesieniem środków z OFE na IKE+. Ustawa docelowo ma wejść w życie (z wyjątkami) z dniem 1 czerwca 2021 roku.

- **31 maja 2021** - data zakończenia odprowadzania części składek do OFE w ramach ubezpieczenia społecznego. Projekt zakłada zakończenie ww. odprowadzania składek ostatniego dnia miesiąca ogłoszenia.

- **1 czerwca – 2 sierpnia 2021** – termin dla uczestnika na złożenie deklaracji o przeniesienie środków do Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.
- **29 października 2021** – Otwarte Fundusze Emerytalne umorzą wszelkie jednostki rozrachunkowe pozostające na rachunku członka OFE, który w terminie do 31 października 2022 roku osiągnie wiek emerytalny, następnie kolejnego dnia środki odpowiadające wysokości umorzonej kwoty przekazane zostają do ZUS.
- **29 listopada 2021** – w tym terminie OFE ma umorzyć wszelkie jednostki rozrachunkowe zapisane na rachunku członka, który złożył deklarację o przejściu do ZUS.
- **1 grudnia 2021** – OFE ma przekazać do ZUS-u zawartość portfela inwestycyjnego, przy wyłączeniu obligacji oraz bonów z emisji Skarbu Państwa.
- **3 stycznia 2022** – powstanie zobowiązanie w wysokości 15% aktywów netto odpowiadającej ich wartości zapisanej na rachunkach członków OFE, którzy nie złożyli deklaracji (tym samym mamy do czynienia z opłatą przekształceniową i automatycznym transferem środków do IKE+).

- **28 stycznia 2022** – aktywa pochodzące z OFE zostają przekształcone w „specjalistyczny fundusz inwestycyjny otwarty z wydzielonymi subfunduszami”. Na ten sam dzień ww. nowo powstałe fundusze będą lokować nie mniej niż 75% swoich portfeli na polskiej giełdzie.
- **28 lutego 2022** – dolny limit 75% udziału polskich akcji w portfelu zostanie zwiększony do 85% - po pierwszej transzy opłaty przekształceniowej.

Docelowo projekt zakłada, że przekształcone w IKE+ aktywa netto pochodzące z Otwartych Funduszy Emerytalnych zostaną poddane podziałowi na dwa subfundusze. Odpowiednio:

- główny – emerytalny
- oraz przedemerytalny, obejmujący stopniowo przenoszone środki uczestników na 5 lat przed osiągnięciem przez nich wieku emerytalnego – 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn.

AUTORZY OPRACOWANIA

DR ANTONI KOLEK - prezes zarządu Instytutu Emerytalnego. Doktor nauk społecznych. Pełnił funkcję Dyrektora Gabinetu Prezesa ZUS, realizując projekty kadrowe i restrukturyzacyjne. Posiada doświadczenie w prowadzeniu badań naukowych i analiz. Autor kilkudziesięciu artykułów i opracowań poświęconych zagadnieniom ubezpieczeń społecznych, rynku pracy oraz rozwoju społeczno-gospodarczego. Aktywny komentator rozlicznych zagadnień związanych z systemem emerytalnym, posiadający bogate doświadczenie w zakresie prowadzenia szkoleń.

antoni.kolek@instytutemerytalny.pl | tel. 724 555 053

OSKAR SOBOLEWSKI - prawnik, ekspert Instytutu Emerytalnego. Doktorant Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego. Doświadczenie zawodowe zdobywał m.in. podczas 2-letniej współpracy z ZUS, gdzie zajmował się III filarem emerytalnym i orzecznictwem lekarskim. Autor wielu opracowań oraz artykułów dotyczących problematyki systemu emerytalnego. Aktywny komentator zagadnień związanych z systemem emerytalnym. Posiada bogate doświadczenie w zakresie prowadzenia szkoleń.

oskar.sobolewski@wojewodka.pl | tel. 724 555 740

Instytut Emerytalny to firma doradcza i niezależny Think Tank, skupiający ekspertów zajmujących się systemem emerytalnym, ubezpieczeniami oraz długoterminowym oszczędzaniem.

Zadaniem Instytutu Emerytalnego jest prowadzenie wysokiej jakości badań we wszystkich dziedzinach związanych z zabezpieczeniem emerytalnym i polityką publiczną wobec różnych grup wiekowych oraz wsparcie polskich przedsiębiorców we wszelkich aspektach dodatkowego oszczędzania na poczet emerytury.

Wojewódka i Wspólnicy to warszawska kancelaria prawa pracy, specjalizująca się w pomocy pracodawcom i usługodawcom w zakresie zbiorowego i indywidualnego prawa pracy oraz świadczeń emerytalnych.

Radcy prawni Kancelarii świadczą pomoc prawną przede wszystkim na rzecz średnich i dużych pracodawców, w większości polskich spółek oraz zagranicznych korporacji obecnych w Polsce.

KONTAKT

Instytut Emerytalny Sp. z o.o.
ul. Solec 38, 00-394 Warszawa
biuro@instytutemerytalny.pl
tel. 22 458 23 02
www.instytutemerytalny.pl

Wojewódka i Wspólnicy Sp.k.
ul. Solec 38, 00-394 Warszawa
kancelaria@wojewodka.pl
tel. 22 458 23 02
www.wojewodka.pl